

FACULTY OPSTELLEN, SAMENSTELLEN EN VERANTWOORDEN (OSV)

JAARPLAN 2023 – 2024

Inleiding

Kerntaak van de faculties is het signaleren van maatschappelijke thema's en specifieke faculty-thema's. Dit alles gericht op de beroepsontwikkeling op (middel)lange termijn. Dit kan uitmonden in (project-)voorstellen aan het NBA-bestuur.

We hebben ons in het afgelopen jaar vooral gericht op de strategische thema's van de NBA en dan met name Duurzaamheid en Digitalisering & Continuous reporting.

De faculty Opstellen, Samenstellen en Verantwoorden richt zich op alle accountants

- werkzaam bij of voor bedrijven en organisaties,
- die zich bezighouden met datavastlegging (accounting) en verslaggeving (reporting),
- om tot een betrouwbare rapportage te komen.

Rode draad bij de activiteiten is: welke ontwikkelingen zien we in dit (OSV) segment en hoe blijft het beroep op langere termijn relevant?

De faculty OSV is op stoom gekomen en heeft het afgelopen jaar de eerste producten afgeleverd. Vaak gebeurde dat in nauwe samenwerking met andere faculties en met de NBA-themaregisseurs. De activiteiten vielen, niet verrassend, samen met een aantal strategische thema's van de beroepsorganisatie: Duurzaamheid en Digitalisering & Continuous reporting. Maar ook het nieuw te schrijven beroepsprofiel en de gevolgen daarvan voor het onderwijs(model) heeft de nodige aandacht gekregen.

Komend jaar zullen deze projecten natuurlijk worden voortgezet. Maar er staan ook nieuwe projecten op stapel. Regelgeving en Fraude-expertise (en dan met name buiten het wettelijke controledomein) zullen worden uitgewerkt.

Daarnaast willen de facultybestuurders komend jaar veel tijd steken in het ophalen van signalen bij de leden. Wat gebeurt er en wat leeft er bij de leden op het terrein van de beroepsontwikkeling? Waar gaat het beroep de komende jaren naar toe en hoe kunnen de faculty en de NBA de leden helpen om relevant te blijven?

Dat doen we, met inachtneming van het segment OSV, zoveel mogelijk in samenwerking met de andere faculties en themaregisseurs. Dit leidt tot betere projecten en voorkomt verkokering.

Bestuur

Dirk ter Harmsel (voorzitter)

Adisa Berberovic

Mark Cremers

Robert Engberink

Armand Koopmans

Annemieke Lammers

Met de uitvoering van de activiteiten in dit jaarplan wil het bestuur de accountants helpen om relevant te blijven, nu en in de toekomst.

Dirk ter Harmsel
(voorzitter)

Jaarplan 2023 – 2024

Signalen ophalen

De faculty gaat komend jaar systematisch werken aan het actief ophalen van signalen bij de leden die werkzaam zijn bij of voor bedrijven en organisaties en zich bezighouden met dataverslaglegging (accounting) en verslaggeving (reporting) om tot een betrouwbare rapportage te komen.

Deze input helpt bij de inhoudelijke invulling van de geplande projecten en vormt de basis voor nieuwe projecten.

Duurzaamheidsrapportage: niet-financiële rapportage

De CSRD verplicht een grote groep bedrijven te rapporteren over de milieu- en sociale impact van bedrijfsactiviteiten. Over de invulling van de CSRD-richtlijnen zal binnenkort meer duidelijkheid ontstaan. Bovendien wordt ook duidelijk welke bevoegdheid de/iedere accountant krijgt bij het geven van zekerheid over duurzaamheidsinformatie.

Hoe dan ook zal deze rapportagevraag ook voor het midden- en kleinbedrijf actueel worden. Vanwege de uitvraag door grote bedrijven vanwege de rol in de keten, maar ook bij het nemen van duurzaamheidsmaatregelen die (ook) voor het mkb van toepassing zijn.

Deze ontwikkeling moet in kaart worden gebracht en op basis daarvan kan bepaald worden wat de accountant nodig heeft aan kennis, competenties en tools om op dit terrein relevant te blijven. Dit leidt tot een aanpassing van de ontwikkelmatrix duurzaamheid.

De faculty OSV blijft alert op signalen die aanpassing van de ontwikkelmatrix vereisen en monitort of de activiteiten van de NBA voldoende bijdragen aan de gewenste beroepsontwikkeling.

De faculty OSV richt zich daarbij op: betrouwbare vastlegging en rapportering van gegevens en verantwoording van informatie van de organisatie op het gebied van duurzaamheid.

Digitalisering & Continuous reporting

Om relevant te blijven zullen accountants de digitale ontwikkelingen moeten omarmen en een weg moeten vinden om niet achterop te raken. Immers, door technologische ontwikkeling kan de relevantie van de accountant in de registrerende functie sterk verminderen en uiteindelijk zelfs verdwijnen. Als administratieve software zelfstandig administraties kan voeren, rapportages en jaarrekeningen kan genereren is er voor de registrerende functie geen accountant meer nodig. Daarnaast ligt afhankelijkheid van software-aanbieders op de loer.

Innovatie biedt kansen voor accountants zoals continuous monitoring en verschaffen van toekomstgerichte informatie met behulp van artificial intelligence voorspellingsmodellen. Hiermee kunnen accountants hun dienstverlenende rol versterken en de kwaliteit van de informatievoorziening verbeteren. Als accountants deze ontwikkelingen omarmen en voldoende kennis en expertise opbouwen, dan kunnen ze toegevoegde waarde bieden ten aanzien van de betrouwbaarheid van verantwoordingen die gegenereerd worden op basis van informatie uit geautomatiseerde systemen.

Wat accountants moeten leren is afhankelijk van hun huidige situatie en hun ambitie. Er is geen 'one size fits all'. Vandaar de totstandkoming van de ontwikkelmatrix.

Accountants komen voor een keuze te staan. Gaan ze zich verdiepen in de technologische ontwikkelingen en pakken ze een leidende rol hierin, liften ze mee op ontwikkelingen zonder voorop te lopen of investeren ze niet in ontwikkelingen met het risico dat ze uit de markt geprijsd worden? In de eerste twee situaties zal de accountant moeten acteren om relevant te blijven.

Na publicatie van het ontwikkelmodel dient de NBA te werken aan het verhogen van het bewustzijn van de accountants. De faculty zal in deze fase vooral monitoren of dat voldoende gebeurt en het NBA-bestuur adviseren over mogelijke verbeteringen.

Beroepsontwikkeling en nieuw onderwijsmodel

Publicatie van het rapport van de 'Expertgroep Herijking beroepsprofiel en (stelsel van) opleiding' wordt in het najaar verwacht. Het vaststellen van het beroepsprofiel is een wettelijke taak van de NBA. De discussie over het beroepsprofiel is dus niet bijna afgelopen, maar staat aan het begin. De faculty OSV zal volop meedoen aan deze discussie, gezien het belang voor de beroepsontwikkeling op (middel)lange termijn.

Op basis van het beroepsprofiel wordt het onderwijsmodel uitgewerkt. Ook hier zal de faculty OSV kijken wat de gevolgen zijn voor de accountant die opstelt, samenstelt en rapporteert, om daarover dan advies uit te brengen.

Regelgeving: aanpassen, schrappen of uitleggen

De faculty OSV heeft een projectvoorstel Regelgeving gemaakt. De activiteiten in dit projectvoorstel dragen bij aan de relevantie van de regelgeving voor de leden. Het leidt tot bewustwording van rolopvatting en urgentie van de regelgeving voor de werkzaamheden op het gebied van opstellen, samenstellen en verantwoorden. Doel van het project is niet per sé het terugdringen van regelgeving. Het gesprek met leden en stakeholders moet gaan over de vraag waarom een bepaalde regel er toe doet.

Het project kan resulteren in:

- Bewustwording bij leden welke regelgeving relevant is voor hun beroepsuitoefening zodat zij op basis daarvan leeractiviteiten in hun PE portfolio kunnen opnemen.
- Advies aan het NBA-bestuur voor wijzigingen in beroepsreglementering, verbetering van de toegankelijkheid en het faciliteren van ontwikkelactiviteiten.
- Advies aan andere regelgevende instanties voor aanpassing/verduidelijking van bestaande regelgeving.

Fraude-expertise

Fraude is een strategisch thema van de NBA. Het laatste jaar is er veel aandacht geweest voor fraude-expertise in het wettelijk controledomein. Niet alleen bij de NBA, ook de AFM heeft een duit in het zakje gedaan. Dit leidt tot een bepaalde beeldvorming over de taak van de accountant op dit gebied, zowel binnen de NBA als in het maatschappelijk verkeer. Waarbij 'accountant' samenvalt met 'controle-rend accountant'.

De faculty OSV wil kijken naar de rol van de accountant buiten het wettelijk controledomein bij fraudepreventie en fraudesignalen. En dan niet alleen de openbaar accountant die werkzaam is in het niet-Wta-domein, maar ook de accountant die werkzaam is bij bedrijven (ketenkracht).

Na afstemming met de andere faculties, de Commissie MKB en de themaregisseur fraude worden signalen opgehaald, zowel bij accountants als bij stakeholders en het maatschappelijk verkeer.